

Uluslararası Para Fonu Bilgi Belgesi

Bir Bakışta IMF

Uluslararası Para Fonu (IMF) uluslararası parasal işbirliğini güçlendirmek, mali istikrarı sağlamak, uluslararası ticareti kolaylaştırmak, yüksek istihdamı ve sürdürülebilir ekonomik büyümeyi teşvik etmek ve tüm dünyada yoksulluğu azaltmak için uğraş vermektedir. 1945'te kurulan IMF, neredeyse küresel düzeyde üyeliğe sahiptir, üyesi olan 188 ülke tarafından yönetilmektedir ve bu ülkelere karşı sorumludur.

IMF neden kurulmuştur ve nasıl çalışır?

Uluslararası Para Fonu oluşturma düşüncesi Temmuz 1944'de Amerika Birleşik Devletleri, New Hampshire'da bulunan Bretton Woods'da gerçekleşen bir Birleşmiş Milletler konferansında ortaya çıkmıştır. Konferans'da temsil edilen 44 devlet 1930'lardaki Büyük Buhran'a yol açan rekabetçi devalüasyonlar kısır döngüsünün yinelenmesinden kaçınmaya yönelik bir ekonomik işbirliği için çerçeve oluşturmanın yollarını aramışlardır.

IMF'nin Sorumlulukları: IMF'nin birincil amacı, ülkelerin ve vatandaşlarının birbirleriyle iş yapmasını sağlayan döviz kuru ve uluslararası ödemeler sistemini içeren uluslararası para sisteminin istikrarını sağlamaktır. 2012 yılında yapılan güncellemeyle birlikte, küresel istikrarı etkileyen bütün makroekonomi ve mali sektöre dair konular da IMF'nin görev kapsamına dahil edilmiştir

IMF ile ilgili Gerçekler

- **Üyelik:** 188 ülke
- **Merkez:** Washington D.C.
- **İcra Kurulu:** Ülkeleri veya ülke gruplarını temsil eden 24 Direktör
- **Personel:** 142 ülkeden yaklaşık 2,600 personel
- **Toplam kota:** 06/03/2014 itibariyle 368 milyar ABD Doları
- **Taahhüt edilen ek kaynaklar:** 1 trilyon ABD Doları
- **06/03/2014 itibariyle taahhüt edilen krediler:** 213 milyar ABD Doları henüz çekilmemiş 162 milyar ABD Doları
- **06/03/2014'de mutabık kalınan miktarlara göre en çok borçlanan ülkeler:** Yunanistan, Portekiz, İrlanda
- **06/03/2014'de mutabık kalınan miktarlara göre en büyük ihtiyati krediler:** Meksika, Polonya, Fas, Kolombiya

- **Gözetim konsültasyonları:** 2011 Mali Yılı için 122 ve 2012 Mali Yılı için 123 konsültasyon
- **Teknik yardım:** 2013 Mali Yılı için saha teslimi – 246 kişi tarafından bir yıl boyunca yapılan iş
- **Şeffaflık:** 20/03/2013 itibariyle, 2012’de Madde IV ve programla ilgili personel raporlarının ve politika dökümanlarının yüzde 91’inden fazlası yayımlanmıştır.
- **Orijinal amaçlar** Uluslararası parasal işbirliğini teşvik etmek,
  - o Uluslararası ticaretin dengeli büyümesini ve yaygınlaşmasını kolaylaştırmak,
  - o Kur istikrarını desteklemek,
  - o Çok yönlü bir ödemeler sistemi kurulmasına yardım etmek, ve
  - o Ödemeler dengesi güçlükleri yaşayan üyelere yeterli koruma önlemleriyle beraber kaynaklar sunmak.

Gözetim: Uluslararası para sistemi içerisinde istikrarı sürdürmek ve krizleri önlemek için IMF, gözetim olarak bilinen resmi bir sistem aracılığı ile hem ulusal, bölgesel ve küresel finansal ve ekonomik gelişmeleri hem de ülkelerin politikalarını gözden geçirmektedir. Gözleme çerçevesi altında IMF 188 üye ülkeye tavsiyelerde bulunurken ekonomik istikrarı güçlendiren politikaları teşvik etmekte, ekonomik ve mali krizlere karşı kırılganlığı azaltmaya ve yaşam standartlarını iyileştirmeye çalışmaktadır. Dünya Ekonomik Görünümü Raporu (WEO) ile küresel beklentileri, Küresel Finansal İstikrar Raporu (GFSR) ile finansal piyasaları ve Mali İzleme Raporu (Mali Monitör) ile kamu maliyesi gelişmelerini düzenli olarak değerlendirmekte ve bir dizi bölgesel ekonomik rapor yayımlamaktadır

Finansal yardım: IMF finansmanı ödemeler dengesi sorunlarını düzeltmeye çalışan üye ülkelere nefes alma imkanı tanımaktadır. IMF finansmanı ile desteklenen bir politika programı IMF ile yakın işbirliği içinde ulusal yetkililerce hazırlanmakta ve devamlı finansal destek bu programın etkili şekilde uygulanması koşuluna bağlanmaktadır. En son yaşanan küresel ekonomik krize erken bir yanıt olarak IMF kredilendirme kapasitesini güçlendirmiş, Nisan 2009’da finansal destek sağlamaya yönelik mekanizmalarını toparlayarak Ağustos 2010 ve Aralık 2011’de başka reformlar da benimsemiştir. En son yapılan reformlarda IMF kredi araçları daha geniş bir yelpazede üyeye makul esaslar, politikalar ve kurumsal politika çerçeveleri dahilinde esnek kriz önleme araçları sağlayacak şekilde iyileştirilmiştir. IMF, altın satışından elde ettiği beklenmedik gelirlerin de sayesinde düşük gelirli ülkeler için kredi miktarlarının iki katına çıkarmış ve bu ülkelere borç verme gücünü desteklemiştir. Verilen borçlar 2014 sonuna kadar sıfır faiz ile ülkelere ulaştırılmaktadır.

Teknik yardım: IMF üye devletlerin etkili politikalar tasarlama ve uygulama kapasitesini güçlendirmek amacıyla teknik yardım ve eğitimler sunmaktadır. Teknik yardım, vergi politikası ve yönetimi, harcama yönetimi, para ve döviz politikaları,

bankacılık ve finans sistemi denetimi ve düzenlemesi, mevzuat çerçeveleri ve istatistik gibi pek çok alanda sağlanmaktadır.

Kaynaklar: IMF kaynakları esas olarak her ülkenin ekonomik büyüklüğünü yansıtan kota ödemeleri yoluyla üye devletlerce sağlanmaktadır. Mevcut durumda, toplam kota kaynakları yaklaşık 238 milyar SDR (368 milyar ABD Doları) dir. Ayrıca, IMF kota kaynaklarını desteklemek için geçici olarak borç alabilmektedir. Genişletilmiş haliyle Borçlanmaya Yönelik Yeni Düzenlemeler (NAB) 370 milyar SDR (572 milyar ABD Doları) ek kaynak sağlamakta ve kotalara esas desteği sağlamaktadır. Ayrıca, 2012 yılı ortasında, üye ülkeler IMF kaynaklarının iki taraflı borç alma anlaşmalar ile 461 ABD Doları artırılmasını taahhüt etmişlerdir. 14. Kota Gözden Geçirilmesi yürürlüğe girdiğinde ve bütün üyeler kendilerine düşen kota artışlarını ödediğinde, IMF'nin kota kaynakları ikiye katlanacaktır. Buna karşılık, NAB katılımcılarına ait NAB kaynakları indirilecektir.

SDR (Özel Çekme Hakları): IMF üye devletlerin resmi rezervlerini destekleyecek bir uluslararası rezerv varlığı olan ve SDR olarak bilinen bir kaynak ortaya koymaktadır. Bu rezervler yaklaşık 204 milyar SDR'ye (316 milyar ABD Doları) ulaşmıştır. Üyeler kendi aralarında da isteğe bağlı SDR alışverişi yapabilirler.

Yönetim ve organizasyon: IMF üye devletlerin hükümetlerine karşı hesap vermekle yükümlüdür. IMF organizasyon yapısının en üstünde her üye devletten bir Governör ve bir de Alternatif Governörün oluşturduğu Governörler Kurulu yer almaktadır. Governörler Kurulu her yıl IMF – Dünya Bankası Yıllık Toplantısı'nda biraraya gelmektedir. Yirmi dört Governör Uluslararası Para ve Finans Komitesi'nde (IMFC) yer almakta ve normal şartlarda senede iki kez toplanmaktadır.

IMF'nin günlük işleri ise tüm üyeleri temsil eden 24 üyeli İcra Kurulu ile yürütülmektedir. Bu çalışmalara IMFC kılavuzluk ederken IMF personeli destek vermektedir. Ana Sözleşme üzerinde önerilen değişiklik ilk defa tamamını seçilmiş üyelerin oluşturduğu bir İcra Kurulu'nu yürürlüğe koyacaktır. IMF Başkanı IMF personelinin başıdır ve İcra Kurulu'nun Başkanı'dır, kendisine dört Başkan Vekili yardım etmektedir.

BU BİLGİ AĞUSTOS 2014 İTİBARIYLA GEÇERLİDİR